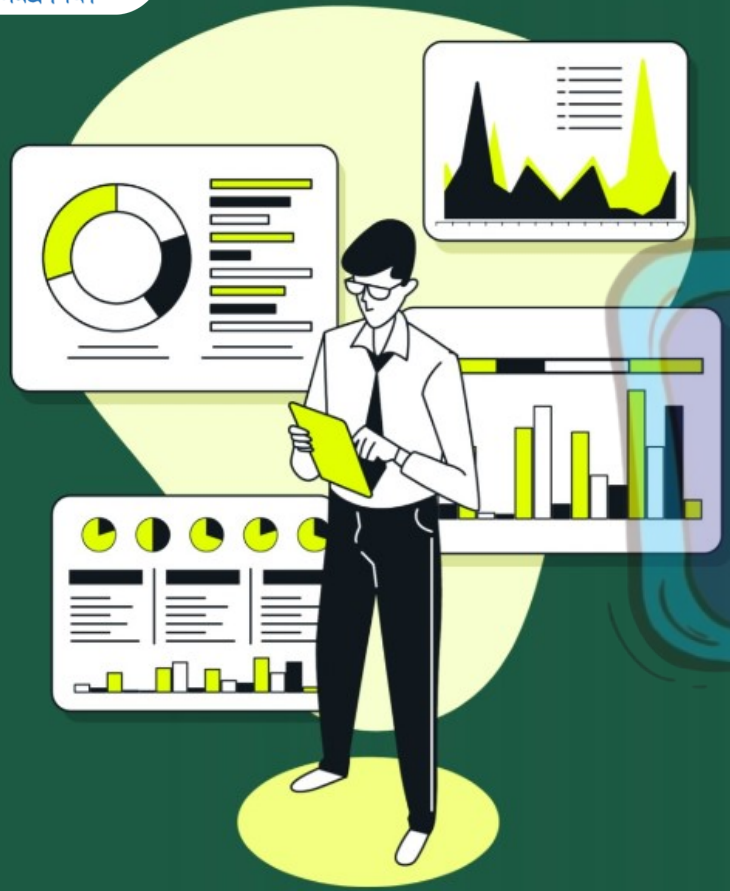
সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

সপ্তম শ্রেণীৰ বাবে

গণিত

অধ্যায় - ৩

তথ্যৰ ব্যৱহাৰ

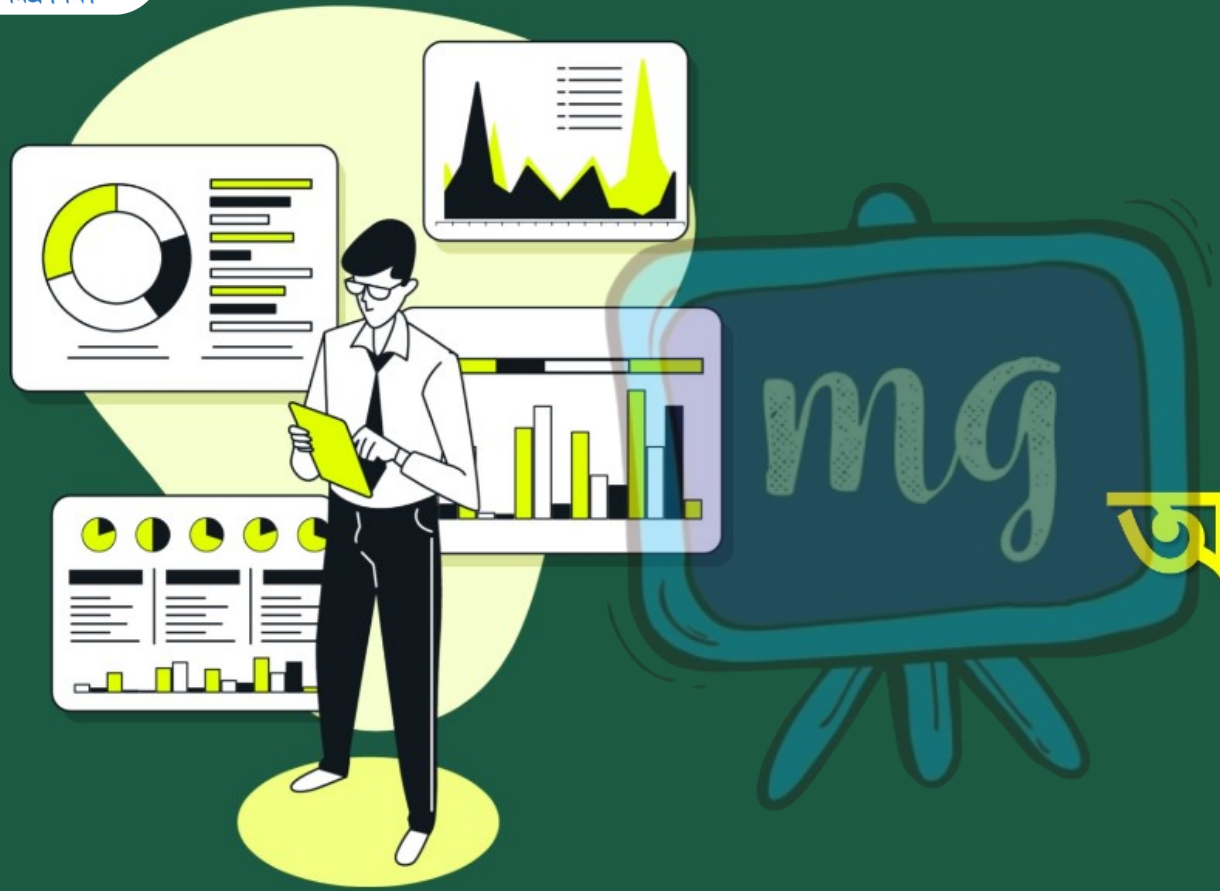
অংশ – ২

অনুশীলনী ৩.১

ওজশ্ৰী শইকীয়া

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

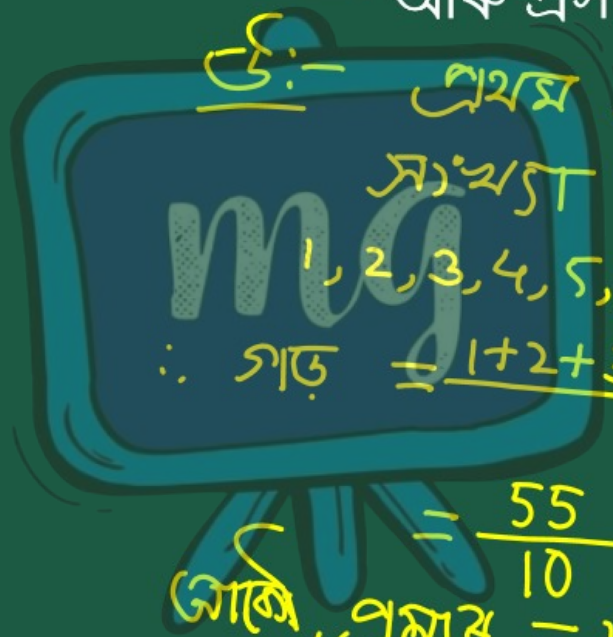

অনুশীলনী 3.1

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. প্ৰথম 10 টা স্বাভাৱিক সংখ্যাৰ গড় আৰু প্ৰসাৰ নিৰ্ণয় কৰা।

উঃ- প্ৰথম 10 টা স্বাভাৱিক সংখ্যা হ'ল -

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

$\therefore$ গড় $= \frac{1+2+3+4+5+6+7+8+9+10}{10}$

$= \frac{55}{10} = 5.5$ Ans

আকৌ, প্ৰসাৰ $= 10 - 1 = 9$ Ans

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. জিলাভিত্তিক খেল প্ৰতিযোগিতাত 12 খন বিদ্যালয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। প্ৰতিখন বিদ্যালয়ে লাভ কৰা পদকৰ তালিকা এনে ধৰণৰ —

11, 8, 13, 6, 10, 15, 18, 9, 10, 9, 11, 12

(i) **লাভ কৰা আটাইতকৈ বেছি সংখ্যক পদকৰ সংখ্যা কিমান?**

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

114
18
132
14
18
32
20
52
22
74
12
86
13
99
15
114

উঃ- পদসংখ্যা ঊর্ধ্বক্রমে সাজাই—

6, 8, 9, 9, 10, 10, 11, 11, 12, 13, 15, 18

(i) ∴ সর্বাধিক বেশি পদসংখ্যা = 18

(ii) ,, কম ,, ,, = 6

(iii) প্রসার = 18 − 6 = 12

(iv) ∴ গড় $= \frac{6+8+9+9+10+10+11+11+12+13+15+18}{12}$

$= \frac{132}{12} = 11$ #

2. জিলাভিত্তিক খেল প্রতিযোগিতাত 12 খন বিদ্যালয়ে অংশ গ্রহণ কৰিছিল। প্রতিখন বিদ্যালয়ে লাভ কৰা পদকৰ তালিকা এনে ধৰণৰ —

11, 8, 13, 6, 10, 15, 18, 9, 10, 9, 11, 12

(ii) লাভ কৰা আটাইতকৈ কম সংখ্যক পদকৰ সংখ্যা কিমান?

2. জিলাভিত্তিক খেল প্রতিযোগিতাত 12 খন বিদ্যালয়ে অংশ গ্রহণ কৰিছিল। প্রতিখন বিদ্যালয়ে লাভ কৰা পদকৰ তালিকা এনে ধৰণৰ —

11, 8, 13, 6, 10, 15, 18, 9, 10, 9, 11, 12

(iii) তথ্যখিনিৰ প্রসাৰ কিমান?

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. জিলাভিত্তিক খেল প্ৰতিযোগিতাত 12 খন বিদ্যালয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। প্ৰতিখন বিদ্যালয়ে লাভ কৰা পদকৰ তালিকা এনে ধৰণৰ —

11, 8, 13, 6, 10, 15, 18, 9, 10, 9, 11, 12

(iv) তথ্যখিনিৰ পৰা গড় নিৰ্ণয় কৰা —

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3. এজন ছাত্ৰই যোৱা মূল্যায়নত লাভ কৰা নম্বৰৰ তালিকা তলত দিয়া ধৰণৰ (100 নম্বৰৰ ভিতৰত)

গণিত – 75	বিজ্ঞান - 82
অসমীয়া – 73	সমাজ বিজ্ঞান-69
ইংৰাজী – 67	হিন্দী - 78

নম্বৰসমূহৰ গড় নির্ণয় কৰা।

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
समग्र शिक्षा

Under CSR Support by
ipca | Foundation

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

উঃ- নম্বরসমূহের গড় $= \frac{75+73+67+82+69+78}{6}$

$= \frac{444}{6}$

$= 74$

75
73
148
67
215
82
297
69
366
78
444

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

40
62
102
68
170
48
218
52
270

4. এখন বিদ্যালয়ৰ যোৱা পাঁচটা বছৰৰ হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত উত্তীর্ণ হোৱা ছাত্র-ছাত্রীৰ সংখ্যা ক্রমে 40, 62, 68, 48, 52 গৰাকী। বিদ্যালয়খনত উত্তীর্ণ হোৱা ছাত্র-ছাত্রীৰ গড় নির্ণয় কৰা।

উঃ-

গড় $= \frac{40+62+68+48+52}{5}$

$= \frac{270}{5} = 54$ ✓

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

5. এজন ক্রিকেট খেলুৱৈয়ে আঠটা ইনিংছত তলত দিয়া ধৰণে স্ক'ৰ কৰে —

77, 41, 101, 46, 59, 1, 36, 47

খেলুৱৈজনৰ গড় স্ক'ৰ উলিওৱা।

77
41
118
101
219
46
265
59
324
37
361
47
408

উঃ— খেলুৱৈজনৰ গড় স্ক'ৰ

$= \frac{77+41+101+46+59+1+36+47}{8}$

$= \frac{408}{8} = 51$